

زهرا خواجویی نژاد

هفته گذشته تصویر نوزادی در شبکه‌های مجازی پخش شد که داخل پارچه‌ای پیچیده و در خیابان خیام رها شده بود. این تصویر با زاناب زیادی در فضای مجازی داشت. مهتاب حسینی رییس اداره بهزیستی می‌گوید از ابتدای امسال ۸ نوزاد در سیرجان به شیرخوارگاه کرمان فرستاده شده است و اکثر آنها از طریق بیمارستان‌ها به بهزیستی اطلاع داده می‌شود.

هفته گذشته نوزادی در جوی خیابان گذاشته شده بود، چنین نوزادانی به شیرخوارگاه بهزیستی سپرده می‌شوند؟

بله در تمام کشور مراکز شیرخوارگاه فقط در مراکز استان قرار دارد. این مراکز به شیوه دولتی اداره می‌شوند یعنی نیروها و پرسنل همه دولتی هستند. اما مراکز نگهداری از کودکان یا همان شبه‌خانواده به شیوه هیئت‌امنایی اداره می‌شوند یعنی با کمک پاره‌ای‌های دولت می‌دهد و کمک خیرین و به شکل غیردولتی اداره می‌شوند. و بهزیستی نقش نظارتی دارد.

شهرستان سیرجان در طول سال چه تعداد سهمیه فرستادن نوزاد به شیرخوارگاه کرمان را دارد؟

ما هر تعداد که بفرستیم، مرکز موظف است پذیرش داشته باشد و نمی‌تواند بگوید مثلا ظرفیت‌مان پر است و بچه را نمی‌پذیریم. البته اکثرا نوزادان اگر مشکل نداشته باشند به فرزندخواندگی گرفته می‌شوند. البته فرآیند فرزندخواندگی به این شکل است زوجین باید به اداره بهزیستی شهرستان مراجعه کنند آنجا بررسی‌های لازم انجام و مدارک گرفته می‌شود سپس برای مصاحبه به کرمان می‌روند و اگر نوزادی باشد همان‌جا پذیرش داده می‌شود.

نوزادی که هفته پیش در خیابان پیدا شد الان چه وضعیتی دارد؟

این نوزاد متأسفانه مشکل داشت و هنوز هم در بیمارستان بستری است. زمانی کار درمانی نوزاد در بیمارستان تمام شده بود به کرمان می‌فرستیم هر چه‌جایی که پیدا می‌کنند اول به بیمارستان فرستاده می‌شود چون ممکن است نوزاد مشکل مثلا اعتیاد داشته باشد یا مبتلا به یک بیماری باشد. زمانی روند درمانی نوزاد انجام و پزشک بچه را ترخیص کرد آن زمان ما می‌رویم نوزاد را از بیمارستان تحویل می‌گیریم و سپس نوزاد را به همراه مددکار به کرمان می‌فرستیم.

از اول امسال تا الان چه تعداد نوزاد از سیرجان تحویل شیرخوارگاه کرمان شده است؟

در سیرجان از اول امسال ۸ نوزاد به شیرخوارگاه کرمان فرستاده شدند.

شرایط فرزندخواندگی بسیار دشوار است و خیلی از خانواده‌ها از این شرایط گلایه‌مند هستند و برخی نیز به همین علت به سمت خرید و فروش غیرقانونی نوزاد می‌روند؟

برای فرزندخواندگی اولاً باید نوزاد قابل واگذاری داشته باشیم. یعنی نوزاد سالم باشد چون خانواده‌ها نوزاد ناسالم و معیوب را که مشکل ژنتیکی داشته باشد، نمی‌روند. آن دولت سامانه‌ای طراحی کرده است که هرکسی درخواست فرزندخواندگی دارد نامش در این سامانه ثبت می‌شود و به نوبت به خانواده‌ها بچه داده می‌شود. مثلا در حال حاضر هنوز از سال ۹۴ خانواده

مقتضی داریم که بچه تحویل‌شان نشده است چون تعداد نوزادان‌مان به اندازه خانواده‌ها نیستند

در سیرجان چه تعداد خانواده در نوبت فرزندخواندگی هستند؟

ما حدود ۱۶۰ خانواده داریم که در پشت نوبت‌هستند.

این همه سخت‌گیری برای چیست؟

برای ما اولویت این است که این بچه در بهترین خانواده بزرگ شود. نمی‌گویم بهترین باشند اما باید شرایط متوسطی را داشته باشند. اینکه پدر به عنوان سرپرست خانواده حداقل یک شغل ثابت داشته باشد، اینکه زمانی نوزاد را تحویل می‌گیرند اختلاف سنی والدین نوزاد زیاد نباشد، والدین تحصیلات حداقلی داشته باشند، بیمه‌ای بتوانند برای بچه فراهم کنند و... بهزیستی باید صلاح بچه را در نظر بگیرد چون اولویت و مسئولیت بچه با بهزیستی است. البته اگر خانواده‌ها بچه‌های بزرگتر مثلا دو سه سال به بالا را بخواهند راحت‌تر و سریع‌تر داده می‌شود. ولی معمولاً همه نوزاد می‌خواهند. چند وقت پیش خانوادگی مراجعه

می‌شود. چون باید بررسی‌های لازم انجام شود و بعد از اطمینان شناسنامه صادر می‌شود. اخیراً به ما گفته‌اند نظارت بهزیستی باید تا سنین بالاتر روی خانواده باشد. یعنی تا سنین دو سه سالگی باید گزارش مددکاری از وضعیت کودک بگیریم که ببینیم بچه مشکل ندارد. چون خانواده‌ها گاهی می‌خواهند این موضوع محرمانه بماند و بعد از گذشت شش ماه دوست دارند رابطه‌شان را با بهزیستی قطع کنند ولی ما را تکلیف کرده که خانواده‌ها حتماً باید دوره‌های فرزندپروری را بگذرانند.

شما موافقید که از همان اول هویت اصلی بچه‌ها پنهان گفته شود؟

بله این صحبت من نیست، روان‌شناسان کودک می‌گویند، باید خانواده بچه را در جریان هویت اصلی‌اش بگذارند. اینکه از دورن کودک با شعر و داستان و قصه و بازی به بچه این موضوع گفته شود تا زمانی به دورن بلوغ رسید و فهمید دچار مشکل نشود. خانواده‌هایی که از همان ابتدا با روان‌شناسان کودک جلوگیری و موضوع را به بچه گفتند خیلی موفق‌تر از خانواده‌هایی بودند که در بزرگسالی هویت کودک‌شان را فاش کردند. البته فکر نکنید خیلی از خانواده‌ها پس از گرفتن بچه از بهزیستی شش‌پان می‌شوند یا مشکل پیدا می‌کنند ما ۹۰ درصد خانواده‌های مان که بچه گرفتند وضعیت خوبی دارند و بچه‌ها هم خیلی خوشبخت هستند اما درصدی هم که به مشکل خوردند به این دلیل بوده که گفتیم ما در این سال‌ها متوجه خانوادگی‌ها شدیم و فهمیدیم کجاها خطا و اشتباه کردیم. پس حالا بهتر است بر روی این شاخص‌ها بیشتر کار کنیم.

رییس اداره بهزیستی سیرجان:

از ابتدای سال ۸ نوزاد راهی شیرخوارگاه شده‌اند

مهتاب حسینی / عکس: امین ارجمند | پاسارگاد

چرا خانواده‌ها بیشتر نوزاد می‌خواهند؟

اکثرا نوزاد می‌خواهند و اکثرا هم نوزاد دختر می‌خواهند. گاهی در شرایطشان قید می‌شود که مثلا کودک دختر باشد یا حداقل شباهتی به زوجین داشته باشد. لحظه‌ای که می‌خواهند نوزاد را به خانواده تحویل دهند، احتمال دارد نوزاد چهره‌اش با زوجین خیلی متفاوت باشد و بگویند ما این نوزاد را نمی‌خواهیم و چون پرورنده‌شان تکمیل است. دوباره دو سه ماه در نوبت می‌ماند تا نوزاد دیگری بگیرند که چهره نوزاد این‌چنین باشد و بگویند ما این نوزاد را نمی‌خواهیم. چون این هم موضوع خیلی مهمی است و گاهی خانواده‌ها در سردستی می‌کنند.

اگر زنان معتاد خیابانی که در پارک‌ها زایمان می‌کنند یا خانواده‌های اینچنینی که توانایی نگهداری از نوزادشان را ندارند به بهزیستی مراجعه کنند و نوزادشان را تحویل دهند، بهزیستی می‌پذیرد؟

بله. قبول می‌کنیم. به جای اینکه بچه را در خیابان بگذارند بیایند بچه را به بهزیستی بسپارند البته خیلی از مواردی که نوزادان را به بهزیستی می‌سپارند در بیمارستان است طرف رفته زایمان کرده گفته تون نگهداری ندار و همین‌جا بیمارستان به ما زنگ می‌زند و اطلاع می‌دهد. خیلی کم نوزادان سر راهی داریم. بیشتر از طریق بیمارستان‌ها یا به اطلاع داده می‌شود.

از ابتدای امسال چه تعداد کودک به مراکز بهزیستی سپرده شده‌اند؟

۱۷ کودک شناسایی و ۱۲ کودک شناسایی و ۸ ساله‌ها به مراکز بهزیستی ارجاع داده شدند. البته اولویت بهزیستی این است که بچه‌هایشان بزرگ شوند و راه‌هایی مثل فرزندخواندگی، امین موقت و... است. یک سری بچه‌ها هستند که امکان فرزندخواندگی ندارند. ما بررسی می‌کنیم مثلا در اقوام درجه یک و دو آن‌ها مثل خاله، عمه، عمو، دایی، پدربزرگ و مادربزرگ امکان سرپرستی بچه وجود دارد. اگر داشته باشد بچه‌ها را به آن‌ها می‌سپاریم و بهزیستی هم حمایت می‌کند. به این‌چنین‌ها امداد بگیریم می‌گویم. در حال حاضر ۱۸۰ بچه امداد بگیر داریم و ۱۲۰ بچه غیر امداد بگیر داریم که هیچ فامیل درجه یک و دوبری نگهداری ندارند و در بهزیستی نگهداری می‌شوند. البته زنگ می‌زنیم و آسیب‌والدین نیست ما هستند و هر زمان مشکل خانواده حل شود به آغوش خانوادگی می‌گردند.

در سیرجان چه تعداد مرکز نگهداری از بچه‌های بدسرپرست و بی سرپرست وجود دارد؟

۵۰ مرکز داریم، دو مرکز تحت پوشش خیریه علی‌بن ابیطالب که پرسنل زیر ۱۳ سال و بالای ۱۳ سال را نگهداری می‌کنند. دو مرکز زیر نظر خیریه زنان نیکوکار داریم و دختران زیر ۱۳ سال و بالای ۱۳ سال در آن هستند. مرکز خیریه مشیز که در آن هم دختران نگهداری می‌شوند. رسالت ما این است کودکی که به بهزیستی می‌دهیم من شود تا آخر نیا بد در بهزیستی زندگی کند. باید مددکاران حتماً با خانواده‌ها بچه‌ها ارتباط برقرار کنند. اگر خانواده قابلیت بازتوانی دارد این کار را انجام دهند. گاهی ممکن است با فرستادن بچه‌ها به مراکز بهزیستی ترک اعتیاد و پیدا کردن کار برای سرپرست خانواده بتوانیم خانوادگی را بازتوان کنیم و بچه را به خانوادگی برگردانیم.

شبکه آب خام خیابان شهید فیاض بخش و خیابان عدل، خیابان یاس خرم‌آباد، پارک سی‌بی‌جی، بلوار قائم روبروی پمپ سی‌ان‌جی، جمعه‌بازار، بلوار قائم چهارراه شهرک صنعتی، شهرک تارالله، خیابان امام‌مجتبی‌مجتبی خرم‌آباد، خیابان دهخدا شمالی و کندرو بلوار امام‌ضراع) به طول ۲۲۳۰ متر با هزینه‌ای بالغ بر ۵/۶۷۰۰۰/۰۰۰ ریال جهت تأمین آب خام مسیرهای ذکر شده و حذف تانکرهای آبرسانی و کاهش هزینه‌های سازمان صورت گرفت.

مهندس سعیدی ادامه داد: بر این اساس شورای محترم پنجم و دکتر سروش‌نیا شهردار منتخب این شورا، برنامه‌های توسعه‌ی شهری را با محوریت توسعه و حفظ فضاهای سبز قرار دادند و عمده برنامه‌ریزی‌های اجرایی شهرداری نیز در این زمینه بوده است.

مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری از خرید ۴۰۰۰ اصله درخت (سرو، زیتون، تلخ) و ۱۰۰۰۰ بوته درختچه (ایامیاس گراس، یوکا، زرشک) با هزینه‌ای بالغ بر ۷۶۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال خبر داد که جهت کشت در فضاهای سبز سطح شهر که گونه‌های مقاوم به کم‌آبی و سازگار با اقلیم سیرجان می‌باشند و از طرفی با توجه به اینکه سازمان در نظر دارد نسبت به کاهش مصرف آب در فضای سبز، با حذف چمن و گل‌های فصلی و جایگزینی آن‌ها با درختچه‌های دائمی اقدام نماید.

سعیدی در پایان خاطرنشان کرد: سازمان به فضای بصری شهر نگاه ویژه‌ای دارد. به همین منظور زیبایی‌سازی بل دفاع مقدس روی دیواره‌ی

اگر خانوادگی‌ها به بهزیستی مراجعه کنند و بخواهند فرزندشان را در مراکز نگهداری بگذارند قبول می‌کنید؟

نه اصلاً. ما از این موارد داشتیم مثلا زن و شوهر باهم دعوی‌شان شده است و قصد جدایی دارند و هیچ کدام حضانت بچه را قبول نمی‌کنند و می‌خواهند بچه را به بهزیستی بسپارند اما ما قبول نمی‌کنیم. چون پدر ولی فقهی بچه است. اگر پدر صلاحیت داشته باشد امکان ندارد قانون چنین اجازتی را بدهد، اگر توانایی نگهداری ندارد باید پرستار بگیرد. به‌رحال پدر مسئول است.

بچه‌ها نهایتاً تا سن ۱۸ سالگی در مراکز بهزیستی نگهداری می‌شوند، بعد از این سن چه سرنوشتی دارند؟

بعد از این سن هم حمایت‌شان می‌کنیم تا سرسامان بگیرند. بعد از این سن بعضی از بچه‌ها دانشجو می‌شوند، ممکن است ازدواج کنند. یا اینکه چند نفر با هم می‌شوند و خانه مستقلی برای‌شان اجاره می‌کنیم و با هم زندگی می‌کنند و در این زمینه معمولاً خیریه‌ها هم خیلی کمک می‌کنند. در کل مراکز موظفند بچه‌ها را تا قبل از ۱۸ سال توانمند کنند تا بعد به مشکل نخورد. همچنین موظفانند برای‌شان کار پیدا کنند، هزینه‌های دانشجویی‌شان را بپردازند و این‌ها نیست که بچه‌ها را به حال خود رها کنند.

در سیرجان بیشترین دلیل که بچه‌ها به بهزیستی سپرده می‌شوند چیست؟

اعتیاد و بدسرپرستی والدین. معمولاً بالای ۹۰ درصد از والدین بچه‌هایی که در مراکز نگهداری می‌شوند، اعتیاد دارند. بچه‌هایی که در مراکز نگهداری می‌شوند روحیه حساسی دارند. من خدمت زمانی که به این مراکز می‌روم، هیچ‌وقت جلوی‌شان از واژه بدسرپرست استفاده نمی‌کنم. می‌گویم یک مدتی خانوادگی‌های‌شان برای‌شان مشکلی پیش آمده و مهمان ما هستند و هر زمان مشکل خانواده حل شود به آغوش خانوادگی می‌گردند.

دارید بچه‌ای که در مرکز دچار افسردگی و کج خلقی باشد؟

بله اکثر بچه‌ها دچار این مشکلات هستند و در مراکزمان از زوما با بیرون‌شناس داشته‌باشیم شاید نیاز به مراکز مشاوره بیرون داشته باشند یا نیاز به مشاوره تخصصی داشته باشند که بچه‌ها را می‌فرستیم.

نگهداری از هر کودک چقدر هزینه برای بهزیستی دارد؟

هر مرکزی نباید بیشتر از ۲۰ تا ۲۵ نفر باشد و باید حداقل سه مربی داشته باشد. روان‌شناس و مددکار و مسئول فنی و توانایی اجاره یک جای بزرگ را داشته باشد. هزینه بچه‌های مراکز خیلی زیاد است. یک بار سال ۹۷ بررسی کردیم؛ به ازای هر نفر چیزی حدود دو میلیون تومان پول لازم داشتیم. الان با این تورم قطعاً

بیشتر هم شده است. البته بهزیستی به ازای هر بچه به هر مرکز که ۸۰ هزار تومان یا از آن کم‌تر می‌دهد و مابقی هزینه‌ها را باید از طریق خیرین تأمین کنند. قطعاً اگر کمک‌های خیرین نبود مراکز نمی‌توانستند از پس هزینه‌ها برآیند. این بچه‌ها نیاز به کلاس‌های آموزشی دارند. با آمدن کرونا نیاز به تیلیت داشتند که به لطف خیرین تأمین شد و هیچ بچه بدون تیلیت در مراکز نداریم.

بچه‌های بهزیستی مدارس خاصی می‌روند؟

مدارس عادی می‌روند اما در مدارس مختلف پخش هستند و مددکار با مدارس بچه‌ها ارتباط برقرار می‌کند. یعنی مددکار وظیفه‌اش است بچه‌ها را ثبت‌نام کند، پیگیر کارهای‌شان در مدرسه باشد، البته بچه‌ها دوست ندارند در مدرسه به عنوان بچه بهزیستی شناسایی شوند.

بچه‌های بدسرپرست مشکل سوءتغذیه و اعتیاد هم دارند؟

اکثراً این دو مشکل را دارند. اگر کودکی مشکل اعتیاد داشته باشد ابتدا با پزشکان اطفال و روان‌پزشک هماهنگ می‌کنیم و بچه بستری و درمان می‌شود و پس از بهبودی به مراکز فرستاده می‌شود.

اگر کسی بخواهد به عنوان حامی از بچه‌ها حمایت کند امکان دارد؟

بله ما طرح حامی داریم به این صورت که خیر می‌تواند به مراکز مراجعه و با مسئول فنی مرکز صحبت کند و یکی از بچه‌ها را انتخاب کند. یعنی با قبول کند هزینه آموزشی بچه را بپردازد یا بگوید همراه پولی به حسابش می‌ریزم تا زمانی مستقل شد. فقط یک مورد حساس اینجا وجود دارد این است که مثلا یک نفر الان شرایط داشته باشد که حامی یک بچه باشد، می‌رود مرکز و به بچه مرتب سر می‌زند، ارتباط می‌گیرد، بچه را بیرون می‌برد، بعد ناگهان کاری برایش پیش می‌آید و مجبور به مهاجرت می‌شود. حالا اینجا بچه وابسته شده و این وابستگی خیلی به بچه ضربه می‌زند و مشکل ایجاد می‌کند. علاوه بر آن وجود حامی مشکل دوگانگی تربیت به وجود می‌آورد. برای همین حساسیت وجود دارد و در این زمینه خیلی دست به عصا راه می‌رویم و ما خیرینی را دوست داریم که گروهی به بچه‌ها کمک می‌کنند.

موضوع بعدی بحث کودک آزاری است، طبق بررسی‌ها کودک آزاری امسال به دلیل شیوع کرونا بیشتر شده است، در سیرجان به چه صورت بوده است؟

در سیرجان بیشتر اختلافات خانوادگی را داشتیم و حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد آمار اختلافات خانوادگی‌مان نسبت به سال پیش افزایش داشته است. بیشتر درگیری و افسردگی‌ها زیاد شده است. بهزیستی روی کودک آزاری خیلی حساس است. در کودک آزاری‌ها اول اورژانس اجتماعی وارد می‌شود گاهی خانواده‌ها مقاومت می‌کنند و گاهی والدین به هم‌کاران ما حمله می‌کنند و ما برای گرفتن بچه‌ها باید با ۱۱۰ و ضابطان قضایی هماهنگ کنیم.

کودک آزاری‌ها بیشتر به چه دلایل رخ می‌دهد؟

معمولاً اختلالات روانی، اعتیاد، عدم مهارت‌های فرزندپروری، اختلافات شدید خانوادگی و فقر، اکثر اهم از لحاظ اقتصادی در سطح پایینی قرار دارند.

مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری سیرجان عنوان کرد:

فضاهای سبز شهری از جمله زیرساخت‌های زندگی سالم در شهرها می‌باشد

سازمان به فضای بصری شهر نگاه ویژه‌ای دارد

ریال و احداث پارک شهرک سی‌بی‌جی و نصب مجموعه‌ی بازی کودکان و اجرای روشنایی آن به ارزش ۳/۲۶۸/۵۰۰/۵۹۰ ریال توسط سازمان به انجام رسیده است.

ریال و خرید و نصب المان سردار شهید سلیمانی و نورپردازی به ارزش ۷۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و رنگ‌آمیزی زیرگذر شهرک سمنگان و جداول بلوار سردار شهید سلیمانی و شهید چمران به ارزش ۷۲۲۷/۱۵۰/۰۰۰ ریال و احداث پارک شهرک سی‌بی‌جی و نصب مجموعه‌ی بازی کودکان و اجرای روشنایی آن به ارزش ۳/۲۶۸/۵۰۰/۵۹۰ ریال توسط سازمان به انجام رسیده است.

